Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0519U001761

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-11-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гудзенко Володимир Миколайович
2. Hudzenko Volodymyr M.

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 15-11-2019

Спеціальність за освітою: Агрономія

Місце роботи здобувача: Миронівський інститут пшениці імені В. М. Ремесла Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00496863

Місцезнаходження: вул. Центральна, буд. 68, с. Центральне, Миронівський р-н., Київська обл., 08853, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 08.353.01

Повне найменування юридичної особи: Державна установа Інститут зернових культур

Код за ЄДРПОУ: 00496662

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, 14, м. Дніпро, Дніпропетровський р-н., Дніпропетровська обл., 49027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Миронівський інститут пшениці імені В. М. Ремесла Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00496863

Місцезнаходження: вул. Центральна, буд. 68, с. Центральне, Миронівський р-н., Київська обл., 08853, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.03

Тема дисертації:

1. Еколого-генетичні основи адаптивної селекції ячменю в умовах центральної частини Лісостепу України

2. Ecological and Genetic Basics of Barley Adaptive Breeding in Environment of Central Part of Ukrainian Forest-Steppe

Реферат/анотація:

1. Об'єкт дослідження: закономірності прояву абіотичних і біотичних чинників; оцінка взаємодії генотип–середовище; продуктивний та адаптивний потенціал ячменю; селекційно-генетичні особливості за параметрами генетичної варіації та комбінаційною здатністю; селекційний прогрес за врожайністю та стабільністю; генетичне зрушення за елементами структури врожайності. Результати: Виведено дев'ять сортів ячменю озимого, з яких шість внесені до Держреєстру України в 2014–2018 рр. (Паладін Миронівський, Атлант Миронівський, МІП Ясон, МІП Гладіатор, МІП Оскар, МІП Дарій), а три сорти проходять кваліфікаційну експертизу в Українському інституті експертизи сортів рослин (УІЕСР),15 сортів ячменю ярого, з яких 11 внесено до Держреєстру України (Віраж, Талісман Миронівський, МІП Мирний, МІП

Салют,МІП Сотник, МІП Азарт, МІП Богун, МІП Вісник, МІП Мирослав,МІП Експерт, МІП Вдячний), а чотири проходять експертизу в УІЕСР. Сформовано генофонд ячменю для адаптивної селекції, що нараховує 2125 номерів походженням з 52 країн, у тому числі 589 зразків ячменю озимого і 1536 ячменю ярого. Виділено та зареєстровано в Національному центрі генетичних ресурсів рослин України (НЦГРРУ) чотири колекції. Новизна: У діалельних схемах схрещувань сучасних сортів ячменю виявлено селекційно-генетичні особливості за елементами структури врожайності. Оптимізовано підходи щодо визначення морозостійкості ячменю озимого. Виявлено ефективність в селекційній практиці системного підходу щодо визначення посухостійкості селекційних ліній ячменю з використанням лабораторних і лабораторно-польових методів у різні періоди розвитку рослин та підсумкову оцінку за врожайністю з використанням статистичних індексів. Обґрунтовано і експериментально доведено, що проведення багатосередовищних випробувань в різних екологічних зонах України та аналіз даних з використанням низки статистичних показників стабільності, AMMI і GGE biplot моделей сприяє поглибленій оцінці взаємодії генотип–середовище та виділенню «кращих з кращих» селекційних ліній на завершальному етапі селекції. Доведено, що використання різних строків сівби у селекційному процесі ячменю озимого є простим, але ефективним підходом, який дозволяє детальніше оцінити взаємодію генотип–середовище та виділити генотипи з стабільнішим рівнем прояву врожайності за варіабельних умов вегетації. Галузь – сільське господарство.

2. Object of study: regularities of manifestation of abiotic and biotic factors; assessment of genotype – environment interaction; productive and adaptive potential of barley; breeding and genetic features by parameters of genetic variation and combining ability; breeding progress on yield and stability; genetic gain in yield elements of structure. Methods: field, laboratory, and statistical. Results: As a result of implementation of the main provisions of the dissertation, barley varieties have been created. They are nine winter barley varieties, six of which Atlant Myronivskyi, Paladin Myronivskyi, MIP Yason, MIP Hladiator, MIP Oskar and MIP Darii have been included in the State Register of Ukraine in 2014–2018; three varieties are under the qualification examination at Ukrainian Institute for Plant Variety Examination (UIPVE); as well as fifteen spring barley varieties of various types of use (grain and brewing), of which eleven ones Talisman Myronivskyi, Virazh, MIP Myrnyi, MIP Saliut, MIP Sotnyk, MIP Azart, MIP Bohun, MIP Visnyk, MIP Myroslav, MIP Ekspert, MIP Vdiachnyi have been entered into the State Register of Ukraine in 2016–2018 and four varieties are under the qualification examination at UIPVE. As a result of determining the breeding and genetic peculiarities gene pool of winter and spring barley for adaptive breeding was formed. It is includes 2125 accessions derived from 52 countries, including 589 winter barley accessions and 1536 spring barley ones. The systematic diversity covers 58 varieties belonging to two groups (hulled and naked) and two subspecies (two-row and six-row). Within this gene pool, four collections have been identified and registered in the National Centre for Plant Genetic Resources of Ukraine (NCPGRU). Novelty: In complete diallel schemes of crossing of modern barley varieties, breeding and genetic patterns for elements of production. Approaches as to determining frost resistance of winter barley integrated into the developed conceptual scheme of evaluation and selection of winter barley breeding material for frost resistance increase were optimized. Effectiveness in the breeding practice of a systematic approach to determining the drought tolerance of barley breeding lines using laboratory and laboratory-field methods in different periods of plant development and the final field testing for yield using statistical indices have been revealed. It has been substantiated and experimentally proved that conducting multi-environment tests in different ecological zones of Ukraine (Central Forest-Steppe, Northern Step and Polissia) and data analysis using a number of statistical stability indices, AMMI and GGE biplot models contributes to in-depth assessment of genotype-environment interaction and identifying "the best of the best" breeding lines at the final selection stage. Use of different sowing dates in winter barley breeding process has been proved to be simple but effective approach. Field of use: agriculture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Васильківський Станіслав Петрович
2. Vasylkivskyi Stanislav P.

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Васильківський Станіслав Петрович
2. Vasylkivskyi Stanislav P.

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ващенко Володимир Васильович

2. Vashchenko Volodymyr V.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козаченко Михайло Романович

2. Kozachenko Mykhailo R.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тищенко Володимир Миколайович

2. Tyshchenko Volodymyr M.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лавриненко Юрій Олександрович
2. Lavrynenko Yurii O.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козаченко Михайло Романович
2. Kozachenko Mykhailo R.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кирпа Микола Якович
2. Kyrpa Mykola Ya.

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Дзюбецький Борис Володимирович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Дзюбецький Борис Володимирович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.